

Sahabat

NR 1 1997

INDONESIENS VÄNNER

ISSN 1400-6294

SIS

Svensk-Indonesiska Sällskapet
Box 19048
104 32 Stockholm
E-mail: Styrelsen@svensk-
indonesiska.se

Utgivare
Svensk-Indonesiska Sällskapet

Redaktör
Annette Jansson
Nimrodsgatan 3A
115 42 Stockholm

Ordförande
Per Hintze
08-32 11 92
E-mail: vuph@hhs.se

Medlemsärenden
Peter Gest
08-15 71 11
E-mail:
gest_co@walt-disney.se

Redaktörer i detta nummer

Hans Hansson
Martin Gest
Gerard G Samson
Paula Olsson
Prasto Suminar

Grafisk form och layout
Peter Gest

Repro
ARKET Officin AB

Tryck
ARKET Officin AB

momsbefriad

- 3 *Ledare*
- 4 *Bali, Cermonierna och Turisterna*
- 6 *Dia träff på Hartwickska huset*
- 6 *Evenemang*
- 8 *Kantjil och krokodilen*
- 9 *Hotelliggaren*
- 10 *Matrecept*
- 12 *Upptäck Indonesien på en dag*
- 13 *Hjärteljuset*

Ett ömsesidigt utbyte bygger på medlemmarnas deltagande

I föreningens stadgar framgår det att vårt mål är att främja och stärka relationerna, i dess vidaste betydelse, mellan Indonesien och Sverige inom de områden vi verkar, till gagn för båda länderna. Som förening har vi ytterligare ett mål vilket är att främja vänskap och förståelse mellan svenskar och indonesiska medborgare bosatta i Sverige.

När en förening fungerar som bäst frigör den medlemmarnas kreativitet och skaparkraft. Men goda idéer måste provas och vidareutvecklas. Och de måste förverkligas i ordnade former. Vad kan jag som medlem då bidra med och vad kan Svensk Indonesiska Sällskapet göra för den enskilde medlemmen? Svaret på frågan är lösningen som frigör de resurser vi i SIS har tillgång till. Resurser som gör ett medlemskap intressant och givande.

Att SIS består av svenskar och indoneser kan vi med stor säkerhet konstatera. Om jag är svensk och kan sjunga och spela, vad kan jag då bidra med när jag är intresserad av Indonesien? Min sång, mina kunskaper om musik, ja det mesta som har anknytning till mitt intresse. Mitt intresse har varit badminton och då öskar man av naturliga skäl att genom SIS få upplysning om och komma i kontakt med indonesisk badminton. Av naturliga skäl är det samma sak om jag är indones, men då vill jag nog komma i kontakt med svensk badminton.

En förening som SIS består ju av ett antal medlemmar med olika intressen. Var och en har ett eget unikt kontaktnät och de båda nationer vi representerar tillsammans runt 210 miljoner innevånare. M.a.o. det är få föreningar med tillgång till de resurser SIS har, men vi måste dela med oss av vår kunskap och våra tillgångar.

Vad är det då vi söker för att med kreativitet och skaparkraft verka för vårt syfte? Jo, personer som säger: Om Ni hjälper mig med följande kan jag bidra med detta. Sen är det vår uppgift i styrelsen att underlätta och stödja förverkligandet av Era idéer.

Vi som fått förtroendet att "styra båten mot land", Per Hintze och jag, vill nog påstå att svårare än så här är det inte. Hjälp oss, vi behöver "båda årorna", för att tillfredsställa både våra svenska och indonesiska medlemmars behov.

Hans Hansson för Sahabat

Bali, Cermonierna och Turisterna

Det finns kanske få länder eller öar som, trots det enorma turisttrycket (1,2 milj. per år), håller sig så strikt vid sina ceremonier och ritualer som på Bali. Varje dag, två gånger om dan kan man se hur man lägger fram små offer på alla möjliga ställen eller i små offertorn. Gåvorna som består av en liten av flätad korg av palmblad innehåller lite ris, blommor och frukt och bärs fram av en kvinna som lägger ut dem. Sedan stänker hon över lite heligt vatten, ber en liten bön och därefter tänds en rökelsepinne. Rökens ringlande rörelser uppåt anses bära fram bönen till gudarna. Allt detta sker med mycket förfina, eleganta välsignade handrörelser.

Det är en ren estetisk upplevelse att stanna upp och titta på denna lilla ceremoni varje morgon och kväll klockan sju.

Som turist märker man att den balinesiska hinduismen är mycket närvarande. Regelbundet

förekommer processioner som slutar vid havet. Turisterna, även på de mest besökta platserna som Kuta- och Sanur Beach, får lämna plats åt ceremonideltagare och ett altare som har byggts upp på stranden. Vit klädda präster utför en rad mystiska ritualer vid och i havet. Antalet ceremonidagar per år är många och det är en strid ström av kvinnor, som bär stora offer på huvudet och ringlar sig i långa rader till templet. Alla, män, kvinnor och barn är vackert ceremoniellt klädda. Allt detta är mycket trevligt och vackert att se men det påverkar inte Din semester på Bali. Det gör det däremot om Du råkar vara där på balinesernas viktigaste årsfest, det balinesiska nyåret.

Enligt den mycket komplicerade religiösa kalendarern inträffar detta i slutet på mars eller i början på april, i år den 9:e april. Då "förlorar" Du en dag. Enligt hinduisk mytologi håller

Cermoni på stranden i Kota beach, Bali

foto: Gerard D Samson

En liten offercermoni i Ubud, Bali

foto: Gerard D Samson

guden Yama, de dödas gud och härskare över undre världen storstädning. Han rensar bort alla djävlar och de onda andarna med våldsamt kraft. En del av dessa otrevliga varelser hamnar då på Bali och då är det balinesernas uppgift att jaga bort dem. Dan före nyår, den 8:e, "nyårsafton" förs det ett våldsamt liv på hela ön. I fackeltåg går man genom gatorna och bär avskräckande masker. Man skriker, slänger smällare och runtomkring och slår på stora bamburör man bär med sig. En hel gamelanorkester bärs med och framför rytmisk, något ångestfylld klingande musik. Man skämtar med folk som kantar vägarna och inbjuder dem att delta i bortjagandet av allt det onda. Kvällens höjdpunkt är de sk Ogoh-ogoh, stora mycket skräckinjagande masker som säckerligen jagar bort allt ont som tänkas kan! (Tyvärr blev i år, pga valet den 19:e maj Ogoh-ohoh-tågen förbjudna.)

Allt liv upphör kl 0600 på morgonen. Då börjar Hari Nyepi, den balinesiska nyårsdagen. Då

ska det råda absolut tystnad på Bali. Detta innebär att ingen arbetar. Alla affärer, banker, restauranger och hotell är stängda. Ingen får vistas utomhus på gatan eller stranden. Varken eld eller något ljud får göras, (maten lagas i förväg dagen innan), heller ingen lampa eller ljus får tändas. På dan finns svartklädda vakter som ser till att ingen går ut på gatan och på kvällen sitter man i kolsvart mörker. Man vill att djävlar och alla onda makter ska tro, att "på Bali finns ingenting att göra"! och de lämnar då ön. Dagen efter Hari Nyepi är det fortfarande ganska stängt, det är då man besöker vänner och släktingar och önskar dem ett gott nytt år.

De flesta resebyråer upplyser turisterna om att respektera denna dag eller välja en annan period för sin semester. Balineserna avviker aldrig (hur länge till?) från sina ceremonier eller religiösa bemärkelsedagar för turisternas skull.

Gerard D Samson

Dia träff på Hartwickska huset

Söndagen den 16 mars samlades närmare 60 personer, SISmedlemmar med gäster, på Hartwickska huset på Söder. Under det mysiga kryssvalvet i huset med anor från 1700-talet, gräddades våfflor för brinnande livet så att propparna rök. Det var Anemone och Anik, iförda Carl Larsson förkläden som stod för denna läckra svenska specialitet som serverades med jordgubbssylt och det mera prosaiska snabbkaffet ("för enkelhetens skull").

Sex SISmedlemmar ställde upp med diabilder, minnen från semesterresor till Indonesien. Vi fick se många olika platser: bl a Bukittinggi på Sumatra, Tangkubanprahu, vulkanen utanför Bandung på Java och staden Malang; djur som orangutanger och komodovaraner, en ceremoniell begravning på Bali och till sist ett mycket rörande möte mellan ett adoptivbarn och hans biologiska familj på Java, vilket kunde komma till stånd efter ett mindre detektivarbete där. Tack alla Ni som ville dela med Er av Era minnen och underbara bilder som säkert gav upphov till ett stänk av hemlängtan hos våra indonesienfödda medlemmar.

Vi gjorde avbrott i diavisningen för att avnjuta en härlig Gado-Gado som ackompanjerades av aromatiskt vitt ris och kryddig Urap. Allt detta hade vår duktige kock Prasto lagat och med hjälp av många flinka händer dukat fram på ett mycket aptitligt sätt. Tack alla Ni som hjälpte till både före och efter maten!

Till dessert fanns det två banan"kakor" av vilka Pisang Goreng rönt den ojämförligt största uppskattningen, med rykande åtgång till följd. Tack Philip det gjorde Du bra!

Lotter såldes till förmån för föreningskassan och vinsterna bestod denna gång av gåvor från medlemmar, bl a hemgjord sambal, boken Vindspejare av Agneta Pleyel (en exotisk äventyrsberättelse från Indonesien). och handgjorda prydnadsföremål.

Denna träff kommer säkert att repriseras vid ett senare tillfälle. Önskemål har framförts att det då även visas bilder från resor i Sverige och att någon typisk svensk rätt serveras. Indonesiska medlemmar skulle kunna få tips om smultronställen, värda att besöka.

Elisabeth Stenqvist

Världens bästa dykning

Onsdagen den 4 juni kommer Magnus Engström och Michaela Zaugg tillbaka och berättar om sina dykäventyr runt om i Indonesiens undervattensvärld. Om du vill ha tips om var du kan se dom riktigt stora fiskarna ska du ej missa detta evenemang.

De har unika bilder från platser som många turister inte har varit på. Om du vill få inspiration och information om dykning i världens största arkipelag så bör du boka denna kväll.

Tid:

Onsdagen den 4 juni kl 18.45

Plats:

Handelshögskolan i Stockholm, vägen 65, Sal KAW

Svea-

Pris:

20 kr för medlemmar, 35kr för icke medlemmar

Anmälan:

Senast den 30 maj till Per Hintze, Frejgatan 40, 113 26 Stockholm,

Fax: 08-32 11 92

Kanotfärd på Löddeån och picknick i det gröna.

Våren är här och det är dags för oss "SIS:are" att träffas igen. Den 1 juni ordnar vi den återkommande kanotfärden på Lödde ån. Vi startar vid Kanotklubben i Löddeköpinge och styr upp mot Höj och Vikingabyrn där våra "Stödtrupper" möter upp med förfriskningar. Efter en stunds vila i vikingamiljö är det dags att styra vidare mot Furulund där "Stödtrupperna" möter upp igen. Nu känner den ovane av att gå motströms och det blir dags att packa upp den medhavda provianten. Här får vi tillfälle att träffas, vila ut och umgås med vänner innan vi styr kanoterna tillbaka mot Löddeköpinge.

Idén med kanotfärden och vår picknick är att ge oss möjlighet att träffas och umgås under lättare former. Ta tillfället i akt och boka söndagen den 1 juni för en "picknick i det gröna" med SIS Malmö/Lund. Ställ upp och anmäl Dig till våra "Stödtrupper" om Du inte är pigg på att ge Dig ut i kanot.

Ta med picknick korgen så träffas vi vid Kanotuthyrningen, Backavägen i Löddeköpinge kl 9.00. (Vi beräknar vara tillbaka senast Kl 18.00.) Kanotklubben rekommenderar oöm klädsel och rejäla skor. För Er som vill hyra plats i kanoterna har vi bokat upp 5 kanoter d.v.s. 10 platser (behöver vi så bokar vi fler). Kontakta Hans och boka plats i tid då efterfrågan är stor när vårsolen tittar fram

Anmälningssavgifter:

En plats i kanot (90:-) inkl förfriskning vid Vikingabyrn	100:-
Stödtrupps avgift	10:-
Barn under 12 år	Ingen avgift

Plats i kanoterna bokas hos Hans Hansson på telefon/fax 046-184125

Med vänlig hälsning
STYRELSEN SIS MALMÖ/LUND

E-mail och www

Nu mera går det även att kontakta SIS via Internet. Vår E-mail på adress: styrelsen@sensk-indonesiska.se eller titta på vår webbsida: <http://www.users.wineasy.se/sis> för att läsa mer om oss.

När jag var liten brukade min farmor eller moster berätta om det lilla lustiga djuret kantjil. Kantjil är ett litet djur som ser ut som en liten hjort men utan att ha horn. Kantjil har vackra svarta ögon och rör sig snabbt och elegant. För att klara av att leva i jungeln med alla farliga djur, måste kantjil vara listig. De flesta barn i Indonesien känner till sagorna om kantjil.

Kantjil och krokodilen

En dag under den långa torra sommaren blev kantjil mycket törstig. Kantjil gick ner till floden i närheten för att dricka vatten. Medan kantjil drack flöt något förbi som såg ut som en stor trädgren. Kantjil blev misstänksam och ropade -vad är du, en trädgren eller en krokodil? Om du är en krokodil svarar du inte, men om du är en trädgren säger du vad du är.

-Jag är bara en trädgren, svarade krokodilen genast.

Då sprang kantjil upp på stranden och ropade skrattande till den dumma krokodilen.

-Hej krokodil! Vilken konstig trädgren som kan tala!

Den stackars krokodilen simmade argt iväg samtidigt som han tänkte;

-Nästa gång ska kantjil inte kunna lura mig.

Flera dagar senare kom kantjil tillbaka till floden, för det fanns inte något annat vatten i närheten. Det var tyst och stilla och kantjil kunde inte se krokodilen, men kantjil misstänkte att den fanns där någonstans. För att väcka upp krokodilen tog kantjil en liten trädgren som låg på stranden och började slå med den i vattnet.

Krokodilen som gömde sig på flodens botten tänkte och sa till sig själv.

-Nu ska du inte lura mig.

Det finns nog ingen krokodil i närheten tänkte kantjil och började dricka vatten. Plötsligt medan kantjil stod med sina framben i floden och drack, kände kantjil hur krokodilen bet tag i hans ben. Trots att det gjorde mycket ont tappade kantjil inte huvudet utan skrattade och sa;

-Hej dumma krokodil! Du bet inte i mitt ben utan i en trädgren. Titta, här är mitt riktiga ben! Kantjil tog trädgrenen och stack framför krokodilens stora käft.

Genast släppte krokodilen taget och högg istället tag i trädgrenen, så att kantjil kunde komma loss och springa därifrån.

Krokodilen blev ännu argare när han förstod att han blivit lurad.

Prasto Suminar

Hotelliggaren

Under denna rubrik införs bidrag från läsarna och redaktionen om hotell som man bott på i Indonesien och vill förmedla intryck ifrån. Detta för att så småningom få en liten hotellkatalog som hjälp för framtida resenärer i Indonesien.

Fakta:
Hotelllets namn
Adress

Carita Beach Resort
Jalan Raya Carita P.O.Box
12, Labuhan 42264
Pandeglang West Java

00962-254-20222

00962-254-20244

Direkt vid havet

150

Ja 2st

Ja

1:a klass

Telefon

Fax

Läge

Antal rum

Restaurang

Pool

Standard

Mina intryck:

Traktens lyxigaste hotell med många gäster från Jakartas överklass. Omgivningarna består av västra Javas smala kustslätt med risfält och små byar vid åmynningar mot havet. Båtresor till Krakatau ca 3 tim. Stranden vid hotellet är ej badbar pga koraller

Leif Olsson 08-758 57 37

Mina intryck:

Ett bra mellanklasshotell med övervägande familjer från Europa som gäster, även många backpackers bor här. Naturen påminner ibland väldigt mycket om den i Norrland ibland om den i Skottland. Turer på Tobasjön, runt Samosirön och ett besök på den lokala folklösuppvisningen är ett måste.

Leif Olsson 08-758 57 37

Fakta:

Hotelllets namn

Guest House P.G.I.

Adress Jalan Teuku Umar 17, Jakarta 10350 Java

Telefon

00962-21-3909427

Fax

00962-21-3909652

Läge

Villaområde nära Jalan
Thamrin och Jämvägssta-
tion

Antal rum

ca 10

Restaurang

ja (mycket god och billig
mat)

Pool

nej

Standard

Guest House

Mina intryck:

Ett trevligt hotell i gammal kolonialstil med högt i tak och enkel men fullt acceptabel standard. Maten som sagt jättegod. Personalen är mycket hjälpsam och fixar det mesta. Jakarta city ligger inte långt borta men märks inte här.

Leif Olsson 08-758 57 37

Fakta:

Hotelllets namn

Carolina Cottages

Adress

Tuk Tuk, Lake Toba c/o

Post Restant Parapat

00962-625-41250

00962-625-41521

Direkt vid Tobasjön på

Telefon

Fax

Läge

Tuk Tuk halvön på Samosirön

Antal rum

ca 20

Restaurang

Ja

Pool

Nej (bada i Tobasjön)

Standard

2:a klass

Bidrag till denna rubrik sändes till vår reseredaktör:

Paula Olsson

Fänkålsgränd 2

182 45 ENEBYBERG

Nasi Goreng

nasi=kokt ris, goreng=stekt, nasi goreng = stekt ris

Enligt min svärmor är nasi goreng arbetarnas och bondens frukost. Man värmer i en wadjan (wok) gårdagens rester tillsammans med gårdagens ris i salig blandning. Detta är hela hemligheten med en bra nasi goreng. För att steka ris skall det helst vara en halv till en dag gammal. Härvid har allt vatten absorberat. Recepten för nasi goreng är många och olika, inte bara beroende på var man bor i Indonesien – vid kusten eller längre in landet – utom också på vad man åt dagen innan.

Skär löken och vitlöken fin, finstrimla purjolöken, kålen, och fintärna paprikan. Skär köttet i mindre bitar eller strimla.

Värm lite olja i en wok eller järngryta och bryn köttet. Tillsätt löken och fräs tills löken är genomskinlig. Till sist tillsätts kålen, paprikan och fräs under ständig omröring några minuter.

Häll i riset och fördela det i små mängder med en gaffel och under ständig omröring. Värm rätten ordentligt.

Blanda strax före servering i räkorna.

Servera på varma tallrikar med ett stekt ägg ovanpå. Olika sorters sambal samt skalade och i små stavar skurna slanggurka ställes på bordet. Kallt öl eller kallt te passar bra till nasi goreng.

Här kommer mitt recept för 4 personer:

400gr ris, helst indonesiskt eller jasmine ris, kokas på förmiddagen. Låt det kallna under lock.

1 rödlök

1 purjolök

1/2 vitkål eller salladskål

1 rödpaprika eller 2 st rödpeppar (lombok) utan kärnor

1 vitlöksklyfta

250 gr fläskkött

100 gr skalade räkor

4 ägg

lite olja

Jordnötssås

Denna jordnötssås passar till grillat, gadogado och friterade rätter. Duger även som vuxensås till fiskpinnar och ris. Receptet ger sås till 4 portioner.

Gör så här:

hacka löken fint
häll i matoljan i en kastrull
rör ner lökhacket, farinsockret och sambalen i
oljan och låt det puttra i 2 minuter
tillsätt jordnötssmöret, rör om och tillsätt vatten
net under fortsatt omröring på plattan
så är det klart att servera.

Leif Olsson

Du behöver:

1 rödlök mediumstor

1/2 dl matolja

3 msk farinsocker

1-3 msk sambal olek beroende på styrkan, kan ökas på i efterhand

4 msk jordnötssmör utan hackade nötter i 2-3 dl vatten, även vattenhalten kan varieras, såsen kan efterspädas.

SWAVINGS-MASSAGE

I samarbete med läkare masserar vi cirkulationsrubbningar (domningar i armar, ben och trötthet), reumatism, migrän, ischias, ryggvärk, axel/nack/sömnbesvär, fetma, muskelavslappning lymfdränering etc

VI UTBILDAR NYA MASSÖRER

MASSAGE boka för hela året -97

1x= 350:-

4x=1.250:-

10x=2.800:-

20x=5.000:-

Folkpensionärer, studenter, vård - och landstingsanställda,
artister, dansare, arbetslösa och SIS medlemmar
endast 200:-/ggr

VALHALLAVÄGEN 147 n.b. Stockholm

Tel 08-664 54 15, (08-767 86 14)

Täby, Brinkvägen 16, 08-768 82 33

öppet även lördag o söndag

Hjärtelius

*En oktoberdag jag iväg mig ge
för att uti vida världen uppleva och se*

*Möta gamla vänner nya likaså
insupa jordens hjärtslag och dess folk
- allt jag förmå*

*Öknar, regnskogar och havets magi
gav mig ny livskraft till min själ -
all ensamhet var förbi*

*Dagens Gyllene öga och månens leende mun
är sen dess alltid med mig
i denna stund*

*För då Gudarnas öar tog emot mig i sin famn
jag lät mig hänföras och i förälskelsen försvann*

*Dock rosa ridåer falla, här likaså
jag blev ledsen och vilsen, kunde ej förstå*

*Nu tiden är inne för att Dig återse
Du har aldrig lämnat mitt hjärta-
det kommer alltid vara mé*

*Jag riktar min blick mot horisontens oändlighet
Jag färdas till Dig i min kärlek och nyfikenhet*

Med den känslan inträder jag som den nye Redaktören för Sahabat. Jag är Annette Jansson utbildad mimskådespelare och lärare i Friskvård. Har varit i Indonesien 3ggr och åker nu den 3:e juni. Ett av mina 2 fadderbarn ska jag hälsa på och slutföra mitt dykcertifikat.

Efter ett fax till Ulf Gadd ringde han upp mig personligen. Mycket tacksamt tog jag emot namn och plats till en maskspelare på Bali. Hoppas därför att det finns möjlighet att ta

lektioner och på det viset ta del av den Indonesiska kulturen. Då jag likt indoneserna ser gudar och andar som en del av vardagen är min högsta önskan att låta dom få tala genom min kreativa kraft.

Annette Jansson

Returadress

Svenskindonesiska sällskapet
Box 19 048
104 32 Stockholm

**INDONESISKE SVERIGEAMBASSADÖRENS
RESIDENS I LÅGOR**

Under förmiddagen den 8:e maj antändes vindsvåningen på villa Constantia på Lidingö utanför Stockholm. Grannarna, familjen Smids, som först upptäckte branden lyckades inte komma fram på något av larmnumren 112 eller 90000 förrän efter 20 minuter, Telia lyckades inte förrän senare rätta till felet som uppstått några dagar tidigare. Trots detta klarade sig alla utom en person som fick föras till Karolinska Sjukhuset för vård av bränn och rökskador. Eftersom branden inte bekämpades tidigt blev skadorna stora. Ambassadören Haringon Hardjotanojo befann sig på resa i Malmö. Ambassadsekreteraren uppger att inga hot framförts och ingen annan förklaring till branden finns heller för närvarande.

Källa DN 970509

Sista inlämning

**"DEADLINE" FÖR NÄSTA NUMMER ÄR
FREDAGEN DEN 29 AUGUSTI**

Annonsera i Sahabat

Du har möjligheten att annonsera i Sahabat. Visserligen är upplagan fortfarande blygsam men målgruppen är mycket köpstark och till 100 % intresserade av allt som rör Indonesien och Sydostasien.

Det kan vara resor eller handels kontakter, eller vara bästa papayan kan köpas, var de säljs kryddorna, de fantastiska serveringstallrikarna i gjutjärn eller de äkta indonesiska presentartiklarna finns.

ANNONSPRISER:

1 / 1 sida 800:-

1 / 2 sida 450:-

1 / 4 sida 250:-

Mervärdesskatt och reklamskatt utgår ej. Vi förutsätter, att annonsören kan leverera tidigt helorginal. Utformningen av enklare annonser hjälper vi till med. Komplicerade annonser måste vi dock debitera till självkostnad.

LEVERANSADRESS:

Tills vidare bokas annonsplats hos redaktören som även tar emot annonsmaterialet.

BETALNING:

Annonserna betalas mot faktura.